

**Strategia rozwoju
Rady Organizacji Pozarządowych
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
na lata 2020-2025**

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Istota i zasady działania Rady.....	4
2. Analiza potencjału i potrzeb rozwojowych.....	5
3. Misja i wizja Rady.....	7
4. Cele i kierunki działań.....	8
Obszar I. Rzecznictwo.....	8
Obszar II. Etyka w sektorze społecznym.....	9
Obszar III. Współpraca z partnerami.....	10
Obszar IV. Rozwój i integracja sektora społecznego.....	11
Obszar V. Rozwój Rady.....	12
5. Realizacja, monitoring i finansowanie.....	13

Strategia rozwoju Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2020-2025 została opracowana w ramach projektu „PROOfesjonalny ESWIP – rozwój oparty na kompetencjach”.

Projekt jest finansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030.

Wstęp

Żyjemy w czasach dynamicznych zmian i poważnych wyzwań cywilizacyjnych. Świat, który nas otacza, zbudowany jest na fundamentach demokracji i wolności gospodarczej, jednak poczucie bezpieczeństwa i rozwoju w różnych aspektach może być złudne. Pokazał to kryzys spowodowany pandemią koronawirusa. Trzeba też pamiętać o wielu innych zagrożeniach, związanych choćby z globalizacją gospodarki, zmianami klimatycznymi, ograniczeniem dostępu do surowców czy wreszcie procesami społeczno-demograficznymi, w których maleje rola lokalnych wspólnot a pogłębia się indywidualna konsumpcja, osamotnienie i bierność społeczna.

W powyższym kontekście, rośnie znaczenie organizacji pozarządowych jako jednego z fundamentów społeczeństwa obywatelskiego. Trzeci sektor ma wciąż do odegrania ogromną rolę, związaną m.in. z ułatwianiem mieszkańcom dostępu do usług społecznych, budowaniem zaangażowania i solidarności w lokalnych społecznościach, a także kontrolą działania instytucji państwowych i samorządowych. Z tego względu nie maleje również rola ciał reprezentujących organizacje pozarządowe w kontaktach z władzami, partnerami biznesowymi oraz mediami.

Działająca od ponad piętnastu lat Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego (w skrócie ROPWWM) stanowi przykład tego, że przestrzeń do dyskusji o potrzebach III sektora i uwspólniania stanowisk jest potrzebna, zarazem nie jest dana raz na zawsze – wymaga podejmowania ciągłego wysiłku. Skuteczne rzecznictwo wartości i interesów oraz integracja działania aktorów społecznych wymaga zaangażowania zasobów, przede wszystkim wiedzy, czasu i motywacji. Między innymi dlatego Radzie niezbędne jest dziś przemyślana strategia działań, odważnie spoglądająca w przyszłość, ale nie w oderwaniu od przeszłości i teraźniejszości.

Prezentowana strategia nie jest pierwszym tego typu dokumentem Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego. ROPWWM posiadała już strategię, przyjętą w 2010 roku, a obowiązującą do 2015 roku. Jednak w momencie upływu okresu jej obowiązywania, nie było dostatecznych warunków, aby opracować i przyjąć nową strategię działania. Potrzeba jej posiadania była natomiast artykułowana w różnych sytuacjach.

Prace nad kolejną strategią rozwoju ROPWWM zapoczątkowano w 2018 roku. W trakcie spotkań szkoleniowo-warsztatowych w dniach 28 listopada i 17 grudnia 2018 roku oraz podczas dwudniowego spotkania planistycznego w dniach 14-15 listopada 2019 roku, wypracowane zostały wnioski i rekomendacje dotyczące różnych aspektów działania Rady. Stały się one podstawą niniejszego opracowania.

Dokument został ostatecznie przyjęty przez Zebranie Członków Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 24 czerwca 2020 roku.

1. Istota i zasady działania Rady

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego działa nieprzerwanie od momentu ukonstytuowania się 17 września 2004 roku. Jest jedyną w województwie ponadbranżową reprezentacją organizacji pozarządowych. ROPWWM stanowi formalne porozumienie sektora społecznego, jednak nie posiadające osobowości prawnej. Podstawą funkcjonowania Rady jest jej Statut, który określa cele i zasady działania, prawa i obowiązki członków, organy wewnętrzne oraz finansowanie.

Celem działania Rady zgodnie z § 6 Statutu jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie sektora pozarządowego. Rada realizuje swój cel poprzez:

1. Współpracę z administracją samorządową i rządową oraz innymi partnerami życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego oraz kraju, Unii Europejskiej i innych państw.
2. Opiniowanie oraz konsultowanie projektów ustaw, uchwał i decyzji administracyjnych dotyczących sektora pozarządowego.
3. Udział w tworzeniu programów współpracy z samorządem wojewódzkim.
4. Wypracowywanie stanowisk odnośnie zagadnień dotyczących sektora pozarządowego w województwie, kraju i Unii Europejskiej.
5. Podejmowanie działań integrujących sektor pozarządowy, m.in. poprzez organizację corocznej Konferencji Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, inicjowanie spotkań branżowych i tematycznych organizacji pozarządowych oraz podejmowanie innych wspólnych działań.
6. Dokonywanie wyboru i monitorowanie pracy przedstawicieli sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego do ciał kolegialnych inicjowanych przez administrację samorządową i rządową oraz sektor prywatny (m.in. Regionalne Komitety Sterujące i Monitorujące).
7. Udział przedstawicieli Rady w Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
8. Promowanie Karty Zasad Działania Organizacji Pozarządowych.
9. Organizowanie Konkursu Godni Naśladowania i innych konkursów.
10. Organizowanie i branie udziału w seminariach, sympozjach, konferencjach itp.
11. Realizację innych zadań wskazanych przez reprezentacje powiatowe, federacje i organizacje pozarządowe.

Rada liczy 37 członków zbiorowych, w tym 19 powiatowych rad organizacji pozarządowych, 5 federacji wojewódzkich, 6 organizacji pozarządowych o zasięgu wojewódzkim oraz 7 regionalnych sieci. Członkostwo w radzie jest pracą społeczną, za którą nie przysługuje wynagrodzenie. Każdy z członków posiada jednego delegata (oprócz Rady Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyna i Rady Elbląskich Organizacji Pozarządowych, które desygnują dwie osoby). Formalne członkostwo ma jednak główne znaczenie w momencie dokonywania wyboru Prezydium oraz podejmowania innych ważnych decyzji

wynikających ze Statutu. Na co dzień, w pracach ROPWWM mogą uczestniczyć również podmioty i osoby nie będące formalnie członkami, ale mające status Obserwatora.

Władzami ROPWWM są Zebranie członków Rady (najwyższa władza - organ stanowiący) oraz Prezydium (organ wykonawczy). Do kompetencji Zebrania należy m.in. uchwalanie głównych kierunków działania, powoływanie i odwoływanie Prezydium, a także rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań rocznych z działania Rady. Z kolei Prezydium Rady, składające się z pięciu osób wybieranych na 3-letnią kadencję w tajnych wyborach, odpowiada w szczególności za reprezentowanie Rady na zewnątrz i działanie w jej imieniu, zwoływanie Zebrań Rady i realizowanie uchwał, opracowywanie rocznych programów pracy, uczestnictwo w Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a także delegowanie przedstawicieli Rady do grup roboczych, zespołów i ciał dialogu społecznego i obywatelskiego.

Co istotne, Statut ROPWWM przewiduje możliwość pobierania składek członkowskich, jednak Zebranie Rady nie podjęło w tym zakresie uchwały. W związku z tym, Rada nie dysponuje własnymi środkami finansowymi, bazując w całości na zasobach organizacji członkowskich.

Funkcjonowanie Rady pod względem organizacyjnym wspiera Sekretariat Rady, prowadzony przez Stowarzyszenie ESWIP. Sekretariat mieści się w Olsztynie i odpowiada w szczególności za obieg korespondencji, organizację spotkań Rady i Prezydium, przygotowanie projektów pism, a także dbanie o sprawne przeprowadzanie Konkursu Godni Naśladowania od strony organizacyjnej. Zajmuje się również prowadzeniem strony internetowej ropwwm.org.pl oraz funpage na portalu społecznościowym.

2. Analiza potencjału i potrzeb rozwojowych

Jeden z wniosków wynikających z dwudniowego planistycznego Zebrania Rady, które odbyło się w dniach 14-15 listopada 2019 roku, stanowi stwierdzenie, że Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest silna na tyle, na ile silni są jej członkowie oraz na ile potrafią współpracować między sobą. Ma to szczególne znaczenie wobec faktu, że ROPWWM nie posiada osobowości prawnej oraz własnych zasobów organizacyjnych, kadrowych i finansowych. Skuteczność działania w tej sytuacji zależy w głównej mierze od zaangażowania liderów organizacji członkowskich, wchodzących w skład Rady.

Inna wartościowa opinia ze wspomnianego wyżej spotkania dotyczy postaw, które towarzyszyły osobom tworzącym sektor obywatelski pod koniec lat 90. XX wieku oraz na początku XXI wieku. Organizacje pozarządowe działały wtedy w zupełnie innych realiach prawnych, mając dużo słabszą pozycję oraz mniejsze możliwości pozyskiwania środków finansowych. Wydaje się jednak, iż był w tych poczynaniach większy entuzjazm i zapał do budowania społeczeństwa obywatelskiego. Obecnie, organizacje pozarządowe oraz ROPWWM mają silniejszą, w wielu obszarach ugruntowaną, pozycję jako partnerzy dla samorządów terytorialnych, ponadto dostępne są znaczne fundusze na działania realizowane przez organizacje. Trzeci sektor jest bardziej profesjonalizowany, stał się dostarczycielem wielu usług społecznych. Jednocześnie, przed organizacjami pozarządowymi w województwie stają doniosłe wyzwania o charakterze środowiskowym, demograficznym oraz ekonomicznym.

Przyjmując proaktywne podejście do tych zagadnień, trzeci sektor oraz reprezentująca go ROPWWM będą musiały silnie zaangażować się m.in. w tworzenie założeń Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2021-2027, aby fundusze unijne w kolejnej perspektywie finansowej UE zostały spożytkowane w sposób jak najbardziej efektywny. Czy Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest gotowa, aby sprostać tym wyzwaniom?

Atutem Rady jest szerokie spektrum środowisk, które uczestniczą w działaniach. Ponadbranżowy charakter ROPWWM oznacza, że jej członkami i obserwatorami są m.in. rady powiatowe (reprezentowane przez podmioty działające w wielu dziedzinach pożytku publicznego), organizacje socjalne, seniorskie, strażacy i harcerze, lokalne grupy działania, a nawet organizacje ekologiczne. Z drugiej jednak strony, delegaci wykazują zróżnicowane zaangażowanie – ok. 40% podmiotów (w tym większość powiatowych ROP) nie wykazuje żadnej aktywności albo sporadyczne zaangażowanie, co wymaga podjęcia interwencji ze strony Prezydium i sekretariatu Rady. Pewnym ograniczeniem jest również to, że w składzie Rady brakuje organizacji specjalizujących się w niektórych dziedzinach (takich jak np. sport, kultura).

Niewątpliwie atutem ROPWWM są rozpoznawalni liderzy – osoby mające konkretne osiągnięcia, duże doświadczenie i wyrobioną pozycję w sektorze społecznym. Dzięki temu mogą skutecznie działać, inicjować sojusze oraz podejmować interwencje w sprawach istotnych dla organizacji pozarządowych. Liderzy zapewniają też wsparcie organizacyjne oraz eksperckie, angażując zaplecze własnych organizacji. To drugie jest szczególnie istotne w przypadku zadań rzeczniczych Rady, realizowanych w formie stanowisk i opinii. Rokrocznie ROPWWM opracowuje i przekazuje minimum pięć stanowisk kierowanych do instytucji publicznych. Dokumenty te są tworzone w sposób rzetelny, co wzmacnia uznanie Rady jako profesjonalnego reprezentanta III sektora w regionie. Co również istotne, przedstawiciele ROPWWM są regularnie zapraszani do ciał dialogu obywatelskiego na poziomie wojewódzkim – zarówno zajmujących się określonymi dziedzinami życia społeczno-gospodarczego, jak i powoływanych w celu opracowania, realizacji i monitoringu strategii oraz programów wojewódzkich (w 2019 roku było ponad 20 różnych ciał dialogu, w których zasiadali reprezentanci Rady).

W ciągu piętnastu lat konsekwentnej współpracy z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Rada zbudowała sobie silną, stabilną pozycję – zwłaszcza w relacjach z Zarządem Województwa oraz biurem Pełnomocnik Marszałka ds. współpracy z organizacjami, a także z niektórymi departamentami urzędu marszałkowskiego. Wzmocnienia wymagają natomiast kontakty z Sejmikiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W ostatnich latach udało się podjąć systemowy dialog z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim i kierowanym przez niego urzędem. Głównym efektem tych rozmów było powołanie w 2018 roku Zespołu doradczego Wojewody ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ten obszar działań Rady wymaga jednak dalszego zaangażowania i wzmocnienia, ponieważ relacje z administracją rządową w województwie nie są tak silne jak z samorządem.

Wyzwaniem jest brak osoby personalnie odpowiedzialnej za koordynację oraz prowadzenie rzecznictwa w sposób systematyczny i profesjonalny, kontakty z partnerami (administracja publiczna, biznes, media). Zadania w tym zakresie spoczywają na Prezydium Rady, jednak członkowie organu wykonawczego ROPWWM realizują swoje funkcje społecznie, jako dodatkowe względem obowiązków związanych z zarządzaniem własnymi organizacjami. Łączenie tych dwóch dziedzin w sposób efektywny jest możliwe tylko do pewnego stopnia.

ROPWWM potrzebuje również wykreowania większej rozpoznawalności swojego wizerunku w samym sektorze pozarządowym, rozumienia jej roli w kreowaniu otoczenia przyjaznego dla inicjatyw

obywatelskich. Działania temu służące powinny zostać połączone z „reaktywacją” oraz wzmocnieniem struktur lokalnych, przede wszystkim powiatowych rad organizacji pozarządowych. Skoro jednym z priorytetów Rady jest skuteczne reprezentowanie interesów całego III sektora w województwie, to działania rzecznicze powinny być osadzone w debacie, angażującej lokalne środowiska i liderów. Obecnie komunikacja ROPWWM z powiatowymi ROP jest zbyt często jednokierunkowa. Po drugiej stronie brakuje zwykle osób i organizacji gotowych podjąć wysiłki skierowane na współpracę i integrację całego sektora społecznego w danym powiecie.

Do słabych stron Rady można również zaliczyć jej niedostateczną obecność w mediach regionalnych. Najważniejszym wydarzeniem budującym wizerunek ROPWWM jest Konkurs Godni Naśladowania. Rokrocznie udaje się pozyskać patronów wśród największych mediów w regionie (w 2019 roku patronat nad konkursem objęły TVP3 Olsztyn, Polskie Radio Olsztyn i Gazeta Olsztyńska), jednak ich zaangażowanie ma wymiar głównie prestiżowy. Radzie brakuje środków na odpłatną promocję w mediach. Dlatego też najważniejsze kanały informacyjne stanowią strony internetowe organizacji pozarządowych, samorządu województwa i samorządów lokalnych, a także media społecznościowe.

3. Misja i wizja Rady

Zaprezentowana niżej misja została zaczerpnięta ze Strategii ROPWWM na lata 2010-2015, ponieważ jest ona nadal aktualna. Misja Rady mówi o tym, jaki jest nadrzędny cel jej istnienia, do czego dąży, jakie wartości chce urzeczywistnić w przestrzeni społecznej województwa warmińsko-mazurskiego.

MISJA RADY – CO ROBIMY

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentuje sektor pozarządowy województwa. Mając na uwadze rozwój społeczeństwa obywatelskiego, działa na rzecz wzmocnienia, integracji organizacji pozarządowych i ich współuczestnictwa w przestrzeni publicznej. Upowszechnia przejrzystość, etykę i praworządność w III sektorze. Wpływa na kształtowanie polityki regionalnej.

Z kolei wizja wyraża pożądaną stan, do którego Prezydium i członkowie powinni dążyć przy wsparciu sekretariatu Rady. Wizja jest ambitna, aby motywować do działania; jest też realna, jednak jej osiągnięcie może wykraczać poza horyzont czasowy niniejszej Strategii.

WIZJA RADY – DO CZEGO DĄŻYMY

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego posiada silną, rozpoznawalną markę. Jest uznanym partnerem dla innych podmiotów regionalnych, w szczególności Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. Ma istotny wpływ na kształtowanie polityki regionalnej, w której pozycja sektora pozarządowego jest partnerska, stabilna, jasno określona.

Rada posiada silną bazę członkowską. Aktywni, zaangażowani członkowie z rad powiatowych, federacji, sieci i organizacji branżowych kreują inicjatywy Rady, które odpowiadają na faktyczne potrzeby trzeciego sektora.

Rada prowadzi działania adresowane do różnych interesariuszy na wielu poziomach: rzecznictwo, kontrola społeczna, integracja i sieciowanie sektora, edukacja i informacja.

Rada dysponuje narzędziami do skutecznego wypełniania swoich zadań, takimi jak środki finansowe, organizacje wsparcia, media, kanały komunikacji, narzędzia promocyjne, baza ekspertów.

4. Cele i kierunki działań

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspiera kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w regionie Warmii i Mazur, którego fundamentem powinny być silne organizacje pozarządowe. Rada jako reprezentant wartości i interesów III sektora angażuje się przede wszystkim w działania kreujące przyjazne otoczenie instytucjonalne i społeczne dla podmiotów obywatelskich, natomiast inicjatywy bezpośrednio wspierające liderów i ich organizacje mają mniejsze znaczenie. Z tego względu kierunki działania ROPWWM dotyczą czterech niżej opisanych obszarów – rzecznictwa, etyki, współpracy i integracji organizacji.

Obszar I. Rzecznictwo

Rzecznictwo to reprezentowanie nie tylko interesów określonych osób, grup społecznych czy podmiotów gospodarczych, ale też promowanie pewnych wartości. Fundamentem rzecznictwa jest prawo, gdyż organizacje pozarządowe w swoim działaniu na rzecz dobra wspólnego powinny zawsze kierować się zasadą poszanowania godności, praw i wolności człowieka oraz poszanowania reguł współżycia w warunkach demokratycznego państwa prawa. Z rzecznictwem ściśle związane jest strażnictwo (kontrola społeczna), które poprzez stały monitoring poczynań decydentów i administracji publicznej dostarcza zagadnień dla działań rzeczniczych.

Działania rzecznicze mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod prawnych (np. skargi i wnioski, inicjatywa ustawodawcza i uchwałodawcza), politycznych (takich jak spotkania z decydentami, ciała dialogu, debaty wyborcze, pisanie stanowisk konsultacyjnych), społecznych (petycje i listy otwarte, współpraca z mediami, demonstracje) oraz edukacyjnych (szkolenia, konferencje, podręczniki). Istotne jest, aby ROPWWM realizując strategię łączyła różne narzędzia ze wszystkich czterech grup metod rzeczniczych.

Planowane kierunki działań w obszarze I:

- 1) Kontynuacja pracy rzeczniczej w regionie, przede wszystkim w ramach współpracy z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim oraz Samorządem Województwa, za pośrednictwem przedstawicieli Rady w ciałach konsultacyjnych na poziomie regionalnym (m.in. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Komitet Monitorujący RPO, Zespół doradczy Wojewody ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi).
- 2) Zapewnienie wsparcia eksperckiego dla Rady w działaniach rzeczniczych, w szczególności w tworzeniu opinii, stanowisk, ekspertyz, monitorowaniu dokumentów oraz spraw/wniosków, w których tworzeniu uczestniczyła Rada, a także pomoc w prowadzeniu bezpośredniego rzecznictwa.
- 3) Zainicjowanie i zacieśnianie współpracy z przedstawicielami sektora społecznego (w szczególności z regionu Warmii i Mazur) w krajowych ciałach dialogu obywatelskiego, np. w

Radzie Działalności Pożytku Publicznego, Krajowym Komitecie Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz z chwilą powołania do życia – Radzie Dialogu Obywatelskiego.

- 4) Organizowanie debat przedwyborczych oraz spotkań i dyskusji z parlamentarzystami i radnymi wojewódzkimi w trakcie trwania kadencji.
- 5) Wzmocnienie mechanizmów uzgadniania stanowisk i opinii Rady poprzez działania informacyjne i edukacyjne skierowane do organizacji pozarządowych, podejmowane przez członków Rady w swoich środowiskach.
- 6) Wzmocnienie działań lokalnych poprzez autorytet rady wojewódzkiej, przekazywanie know-how, wsparcie członków powiatowych ROP w rozmowach z władzami.
- 7) Publiczne promowanie roli i zadań ROPWWM jako reprezentanta organizacji pozarządowych poprzez współpracę z mediami regionalnymi, wykorzystanie kanałów internetowych oraz wydawanie i dystrybucję publikacji na temat Rady.

Wskaźniki działań:

- Liczba spotkań, debat z udziałem decydentów
- Liczba opinii, ekspertyz, stanowisk konsultacyjnych przygotowanych przez Radę
- Liczba ciał dialogu obywatelskiego, w których Rada posiada swoich przedstawicieli

Obszar II. Etyka w sektorze społecznym

Etyka ma fundamentalne znaczenie w działalności organizacji pozarządowych. Jednak w przestrzeni publicznej rzadko pojawiają się dyskusje na ten temat, dzięki którym możliwe byłoby integrowanie sektora społecznego. Szacunek, przyzwoitość, otwartość, godność ludzka, humanizm/człowieczeństwo, dobro wspólne, solidarność, pomocniczość, partycypacja, współpraca/partnerstwo, odpowiedzialność (za siebie, za innych, za środowisko), odwaga publiczna, przejrzystość /jawność, kultura debaty to niektóre z uniwersalnych wartości, które powinny przyświecać działaniom organizacji pozarządowych. Poszukiwanie i promowanie wspólnych wartości konstytuujących III sektor powinno być zatem jednym z obszarów aktywności Rady. ROPWWM musi bardziej eksponować kwestie etyki w III sektorze, mając zarazem na uwadze, że jest to obszar trudny, mogący rodzić nieporozumienia z uwagi na różne perspektywy oraz postawy. Dbanie o wizerunek oznacza, iż działania w obszarze etyki powinny być podejmowane w sposób ostrożny i dyplomatyczny, ponieważ istnieje ryzyko, że jakieś organizacje i osoby zostaną skrzywdzone z powodu niepotwierdzonych informacji czy zarzutów.

Planowane kierunki działań w obszarze II:

- 1) Reagowanie na przykłady łamania prawa oraz zasad i wartości przez organizacje pozarządowe, np. poprzez wydawanie stanowisk i apeli Rady w odpowiedzi na konkretne zjawiska, jak również podejmowanie na wniosek pokrzywdzonych działań interwencyjnych w sytuacjach szkód powstałych w wyniku nieetycznych działań organizacji.
- 2) Prowadzenie działań mediacyjnych, udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku konfliktów pomiędzy organizacjami oraz sporów z administracją – działanie podejmowane na wniosek zainteresowanych stron.
- 3) Kontynuacja i rozwijanie dotychczasowych działań promujących zachowania etyczne, przede wszystkim w ramach Konkursu „Godni Naśladowania”.

- 4) Promowanie Karty Zasad Działania Organizacji Pozarządowych oraz innych fundamentalnych wartości konstytuujących istnienie sektora społecznego, jak również podejmowanie zagadnień dotyczących etyki w ramach konferencji, debat, publikacji, działań medialnych prowadzonych przez Radę.

Wskaźniki działań:

- Liczba apeli, opinii/stanowisk, interwencji dotyczących kwestii etycznych w III sektorze
- Liczba zorganizowanych konferencji, debat, spotkań dotyczących wartości i zasad działania III sektora
- Liczba organizacji/osób/przedsiębiorstw nagrodzonych w ramach Konkursu Godni Naśladowania

Obszar III. Współpraca z partnerami

Interesariuszami działań sektora pozarządowego w województwie są m.in. jednostki administracji rządowej i samorządowej, organizacje biznesowe, uczelnie wyższe, szkoły, media, a także osoby i rodziny korzystające z usług (grupy docelowe). Budowanie pozytywnych relacji z tym podmiotami warunkuje skuteczność realizacji misji organizacji pozarządowych.

ROPWWM jako rzecznik trzeciego sektora w województwie powinna w szczególny sposób dbać o dobrą współpracę z partnerami działającymi na poziomie regionalnym, aby kształtować przychylność instytucji i decydentów dla inicjatyw obywatelskich. Konieczne jest stosowanie prostego i zrozumiałego języka pokazującego korzyści, położenie większego nacisku w komunikowaniu o działaniach Rady na efekty, sukcesy i dokonania.

Planowane kierunki działań w obszarze III:

- 1) Regularne spotkania bezpośrednie z Wojewodą i Marszałkiem Województwa, a także urzędnikami odpowiedzialnym za współpracę.
- 2) Udział przedstawicieli Rady w ciałach dialogu oraz konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach organizowanych przez partnerów publicznych; zabieranie głosu podczas tych wydarzeń, informowanie o działalności ROPWWM.
- 3) Nawiązanie komunikacji z Sejmikiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego (przewodniczący, radni) m.in. regularny udział w Sesjach Sejmiku, systematyczne obopólne przekazywanie informacji, uzgadnianie stanowisk i opinii.
- 4) Zapraszanie jednostek administracji publicznej, przedsiębiorców, uczelni wyższych i mediów do współpracy w zakresie organizacji Konkursu „Godni Naśladowania”, konferencji, debat i innych działań Rady.
- 5) Rozwój współpracy Rady z biznesem – promowanie wspólnie z organizacjami otoczenia biznesu prestiżowej czwartej kategorii adresowanej do przedsiębiorców w ramach Konkursu Godni Naśladowania, podjęcie rozmów z sektorem biznesu w Komitecie Monitorującym RPO, a także poszukiwanie innych przestrzeni, w których ROPWWM może nawiązać dialog i współpracę z przedsiębiorcami.
- 6) Wzmocnienie kooperacji Rady z mediami regionalnymi, zwłaszcza publicznymi (TVP 3 Olsztyn, Polskie Radio Olsztyn).

Wskaźniki działań:

- Liczba spotkań z Wojewodą, Zarządem i Sejmikiem Województwa
- Liczba wydarzeń o zasięgu regionalnym (np. konferencji, debat), w których głos zabierali przedstawiciele Rady
- Liczba podmiotów, z którymi Rada współpracuje przy realizacji swoich działań

Obszar IV. Rozwój i integracja sektora społecznego

Świat się zmienia, organizacje pozarządowe stają w obliczu nowych wyzwań i problemów globalnych (takich jak np. nowe technologie, rozwój sztucznej inteligencji, zmiany klimatyczne, zmiany społeczne). Jednocześnie na co dzień muszą mierzyć się z wieloma trudnościami w prowadzeniu działalności statutowej, niepewnością finansowania swojego rozwoju. Współpraca wewnątrz sektora wydaje się być jednym z kluczy do wzmocnienia podmiotów obywatelskich, częściowym remedium na wspomniane wyzwania i bariery. Istotną rolę ma tu do odegrania ROPWWM, która powinna integrować sektor, włączać w swoje szeregi nowych członków, a także otwierać się na debatę ze wszystkimi organizacjami, które są nią zainteresowane i chętne współdziałać. Szansą dla skuteczniejszej integracji może być organizacja wydarzeń w różnych częściach województwa, a także coraz szersze wykorzystanie narzędzi komunikacji zdalnej, organizacji spotkań online i webinarów, dzięki którym zmniejszone zostaną bariery przestrzenne związane ze względnie dużymi odległościami pomiędzy peryferyjnymi obszarami a centrum Warmii i Mazur.

Sektor pozarządowy jest wewnętrznie zróżnicowany i rozproszony, dlatego też kształtując kooperację pomiędzy organizacjami należy poszukiwać wspólnie podzielanych wartości, stosować komunikację ukierunkowaną na współpracę zamiast walki czy rywalizacji, poprzez akcentowanie tego, co łączy, co wspólne – zamiast tego, co dzieli (różni) ludzi i organizacje pozarządowe. Należy również zadbać o integrację pomiędzy ludźmi (liderami, pracownikami, wolontariuszami), jednoczyć ich wokół donośnych problemów społecznych.

Planowane kierunki działań w obszarze IV:

- 1) Wspieranie rozwoju i animowanie aktywności społeczników i organizacji pozarządowych w obszarach wynikających z potrzeb regionu.
- 2) Aktywizacja (reaktywacja) gminnych i powiatowych rad organizacji pozarządowych lub rad działalności pożytku publicznego lub – tam, gdzie nie jest możliwe powołanie rady organizacji lub rady pożytku – ambasadorów (przedstawicieli) organizacji pozarządowych, którzy będą pośrednikiem pomiędzy ROPWWM a organizacjami działającymi lokalnie.
- 3) Wspieranie powiatowych ROP w podejmowaniu działań na rzecz rozwoju i promocji organizacji pozarządowych.
- 4) Powrót do koncepcji regionalnego forum inicjatyw pozarządowych jako platformy współpracy i wymiany doświadczeń – dążenie do organizacji raz na dwa lata regionalnego Forum oraz co roku forów na poziomie powiatów.
- 5) Podejmowanie działań integrujących członków Rady i sektor pozarządowy w całym województwie, m.in. poprzez inicjowanie spotkań branżowych i tematycznych oraz innych

wspólnych działań ułatwiających poznawanie potrzeb i problemów innych organizacji, a także poszukiwanie wspólnych rozwiązań.

- 6) Organizowanie Konkursu „Godni Naśladowania” i innych wydarzeń publicznych (np. konferencje, akcje społeczne), służących upowszechnianiu na poziomie regionalnym i lokalnym aktywności organizacji pozarządowych, grup nieformalnych oraz działaczy społecznych.
- 7) Wręczanie nagród przyznanych w ramach Konkursu Godni Naśladowania w lokalnych środowiskach – przekazanie listu gratulacyjnego podczas wydarzeń lokalnych.
- 8) Włączanie się Rady we współorganizację i promocję ciekawych inicjatyw pozarządowych, m.in. poprzez wsparcie eksperckie, udzielanie patronatów, udostępnianie informacji na stronie internetowej i portalu społecznościowym.
- 9) Upowszechnianie wolontariatu jako formy aktywności społecznej i obywatelskiej.

Wskaźniki działań:

- Liczba powiatowych ROP/RDPP uczestniczących w pracach Rady
- Liczba wydarzeń służących rozwojowi, integrowaniu i promocji sektora pozarządowego w województwie
- Liczba działań służących upowszechnianiu inicjatyw pozarządowych w Regionie

Obszar V. Rozwój Rady

Działania opisane w obszarach I-IV ukierunkowane są na zewnątrz, na realizację misji ROPWWM. Niemniej istotne będą działania zorientowane do wewnątrz, na rozwój potencjału Rady. Kluczowe będą dwa aspekty: kompetencje osób angażujących się w działania (wiedza, umiejętności, postawy, zwłaszcza w dziedzinie rzecznictwa) oraz sprawna komunikacja pomiędzy Członkami Rady. Rozwój instytucjonalny w zakresie zasobów rzeczowych i organizacyjnych ma mniejsze znaczenie, ponieważ Rada może korzystać z zaplecza Stowarzyszenia ESWIP prowadzącego sekretariat, a także z innych zasobów będących w gestii organizacji członkowskich.

Planowane kierunki działań w obszarze V:

- 1) Wzmocnienie bazy członkowskiej Rady – weryfikacja statusu członków, aktualizacja bazy; rozmowy z podmiotami spełniającymi warunki udziału w ROPWWM w celu przyjęcia nowych członków lub obserwatorów.
- 2) Organizacja wydarzeń integracyjnych dla członków Rady oraz spotkań szkoleniowych, doradczych, wizyt studyjnych - z zaangażowaniem ekspertów zewnętrznych lub w formie samokształcenia/wymiany doświadczeń pomiędzy członkami.
- 3) Usprawnianie wewnętrznego systemu pracy oraz komunikacji na linii Prezydium – Członkowie – Sekretariat Rady.
- 4) Budowanie wizerunku i promocja Rady - w szczególności poprzez akcje medialne, prowadzenie strony internetowej i profilu na portalu społecznościowym, Konkurs Godni Naśladowania, a także informowanie przez członków o działaniach realizowanych przez Radę.

Wskaźniki działań:

- Liczba nowych członków i obserwatorów przyjętych do składu Rady
- Liczba wewnętrznych spotkań integracyjnych, szkoleniowo-doradczych dla członków Rady

- Liczba informacji, ogłoszeń i zaproszeń, które członkowie przekazali na Radę

5. Realizacja, monitoring i finansowanie

Odpowiedzialni za realizację Strategii będą wszyscy członkowie Rady. Stopień zaangażowania może być różny, w zależności od zakresu posiadanych zasobów i możliwości działania. Jednak istotne jest, aby każdy z członków miał poczucie, że poprzez swoje działania może włączyć się w urzeczywistnianie wizji oraz misji Rady.

W wymiarze operacyjnym za realizację Strategii będzie odpowiedzialne Prezydium jako organ wykonawczy ROPWWM. Do jego zadań będzie należało przede wszystkim zbieranie i analizowanie potrzeb członków oraz określanie zagadnień, którymi powinna zajmować się Rada, przygotowanie propozycji rocznych planów pracy, a następnie przedstawianie ich Zebraniu Rady do konsultacji i zatwierdzenia. Prezydium Rady będzie również odpowiedzialne za wymianę informacji, mobilizowanie zasobów, realizację działań oraz delegowanie określonych czynności na członków Rady oraz ekspertów wspierających merytorycznie. Bezpośrednią pomoc Prezydium zapewniać będzie Sekretariat ROPWWM, który dysponuje zapleczem lokalowym (w pełni wyposażone biuro) i organizacyjnym.

Wdrażanie Strategii powinno być regularnie analizowane pod kątem postępów oraz ewentualnych trudności w tym zakresie. Monitoring Strategii zostanie połączony z opracowywanymi rokrocznie sprawozdaniami z działalności Rady, a w procesie tym będą uczestniczyć członkowie ROPWWM, którzy mogą być źródłem cennych informacji oraz opinii na temat stanu realizacji dokumentu strategicznego. Efektem monitoringu będą wnioski i rekomendacje stanowiące podstawę do opracowania planów działania w kolejnych latach realizacji strategii, aktualizacji jej założeń oraz ewaluacji działalności ROPWWM.

Wdrażanie strategii będzie finansowane ze środków, z których mogą korzystać organizacje członkowskie. Skuteczność w pozyskiwaniu funduszy, przede wszystkim dotacji i grantów, będzie w dużej mierze warunkowała zakres realizowanych zadań. W latach 2020-2021 finansowanie Rady jest zapewnione dzięki projektowi „PROOfesjonalny ESWIP – rozwój oparty na kompetencjach”, dofinansowanemu przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. Dotacja z NIW umożliwia sfinansowanie prowadzenia Sekretariatu, działań rzeczniczych, organizacji wydarzeń oraz wydania publikacji na temat roli i zadań ROPWWM.

Finansowanie działalności Rady w kolejnych latach wdrażania Strategii nie jest już jednak pewne. Prezydium będzie musiało powrócić do dyskusji na ten temat najpóźniej na początku 2021 roku, aby wspólnie z Członkami Rady podjąć stosowne decyzje oraz przygotować rozwiązania, które pozwolą utrzymać stabilność ROPWWM po zakończeniu wyżej wymienionego projektu.